

Кліматоохоронна політика в Україні

Мар'яна Булгакова
Міжнародна благодійна організація
“Екологія-Право-Людина”, м. Львів
www.epl.org.ua

Зустріч РГПЗК, 9-10 квітня, 2010, м. Київ

Міжнародно-правові зобов'язання:

- ▶ Ст. 3 РКООНЗК: для досягнення кінцевої мети РКООНЗК зі зниження викидів парникових газів сторонам необхідно:
  - захищати кліматичну систему;
  - вживати попереджувальні заходи з метою прогнозування, запобігання або зведення до мінімуму причин зміни клімату і пом'якшення його негативних наслідків.

Зобов'язання України згідно РКООНЗК

Ст. 4: усі сторони, в тому числі Україна, взяли на себе зобов'язання:

- ▶ національні кадастри антропогенних викидів;
- ▶ програми, які містять у собі заходи по пом'якшенню наслідків зміни;
- ▶ технології, методи і процеси, які дають можливість обмежити, знизити або припинити антропогенні викиди парникових газів;
- ▶ раціональне використання поглиначів і накопичувачів усіх парникових газів;
- ▶ адаптація до наслідків зміни клімату;
- ▶ враховувати пов'язані із зміною клімату міркування при проведенні своєї відповідної соціальної, економічної та екологічної політики;
- ▶ наукові, технологічні, технічні, соціально-економічні та інші дослідження, систематичні спостереження і створення банків даних, пов'язаних з кліматичною системою;
- ▶ обмін інформацією, пов'язаною з кліматичною системою та зміною клімату, а також з наслідками різних стратегій реагування;
- ▶ освіта, підготовка кадрів і просвіта населення в питаннях зміни клімату і підтримка найширшої участі у цьому процесі, у тому числі неурядових організацій

ст. 6 РКООНЗК

- розроблення і здійснення програм просвіти та інформування громадськості з проблем зміни клімату і її наслідків;
- доступ громадськості до інформації про зміни клімату та їх наслідки;
- участь громадськості у розгляданні питань зміни клімату та їх наслідків і у розробленні відповідних заходів реагування;
- підготовку наукового, технічного і управлінського персоналу. розробленні матеріалів з метою просвіти та інформування громадськості з питань зміни клімату, її наслідків та обміну такими матеріалами;
- розробленні і здійсненні програм у галузі освіти та підготовки кадрів.

Зобов'язання України згідно Кіотського протоколу

- підвищення ефективності використання енергії;
- охорону та поліпшення якості поглиначів та накопичувачів парникових газів;
- заохочення форм сталого та раціонального ведення сільського господарства у контексті урахування особливостей зміни клімату;
- проведення досліджень, розробку, сприяння широкому використанню та впровадженню нових і відновлюваних видів енергії, технологій поглинання двоокису вуглецю та передових сучасних екологічно безпечних технологій;
- поступове скорочення або усунення ринкових диспропорцій, фіскальних стимулів, звільнення від податків та мита і субсидій, що суперечать цілям Конвенції, в усіх галузях, які є джерелам викидів парникових газів;
- заохочення належних реформ з метою сприяння реалізації політики та заходів обмеження або скорочення викидів парникових газів;
- заходи обмеження та/або скорочення викидів парникових газів;
- обмеження та/або скорочення викидів метану

Виконання Україною взятих на себе зобов'язань

НЕ виконано зобов'язання України із:

- підготовки і затвердження національного плану розподілу дозволів на антропогенні викиди
- розроблення і затвердження порядку видачі дозволів на антропогенні викиди із джерел парникових газів
- підготовки і затвердження методичних вказівок щодо проведення моніторингу та складення звітності про видачу дозволів на антропогенні викиди із джерел парникових газів
- розробка національного плану заходів з пом'якшення наслідків зміни клімату
- розробки і затвердження порядку ведення банку даних щодо екологічно безпечних технологій, і методів зменшення обсягу антропогенних викидів та збільшення абсорбції парникових газів, створення відповідного банку даних
- створення національної система обліку антропогенних викидів

Кліматоохронне законодавство

- Національний план заходів з реалізації положень Кіотського протоколу до РКООНЗК затверджений розпорядженням КМУ від 05.03.2009 року (Національний план заходів 2005 року – значну частину положень не виконано)
- Порядок проведення національної інвентаризації антропогенних викидів із джерел та поглинання поглиначами парникових газів затверджений Наказом НАЕІ від 24.10.2008 № 58
- Наказ НАЕІ від 05.10.2009 Про затвердження Методичних рекомендацій щодо підготовки методик для інвентаризації викидів парникових газів від антропогенних джерел
- Порядок розгляду, схвалення та реалізації проектів цільових екологічних (зелених) інвестицій у період дії зобов'язань сторонами Кіотського протоколу до РКООНЗК

????

- Міжнародна торгівля квотами
- Зміна клімату та екологічна експертиза
- Контроль за діяльністю, що впливає на погоду і клімат
- Зміна клімату і принципи Організації Конвенції
- Протокол про реєстр викидів та перенесення забруднювачів
- Реєстр антропогенних викидів

Контроль за діяльністю, що впливає на клімат

- Ст. 16 Закону України “Про охорону атмосферного повітря” - **«Регулювання діяльності, що впливає на погоду і клімат»**
- **Обов'язок скорочувати викиди діоксиду вуглецю та ін. речовини накопичення яких в атмосфері може призвести до негативних змін клімату (ч.2)**
- Відповідальності за порушення даної норми не передбачена, тому винні особи не притягаються до відповідальності

Участь громадськості у прийнятті рішень з питань зміни клімату

- участь громадськості у розгляданні питань зміни клімату та їх наслідків і у розробленні відповідних заходів реагування (ст. 6 РКООНЗК)
- Принципи Оргуської конвенції

Рішення з питань довкілля:

- розробка **програм**, місцевих **планів дій**, **стратегій** та ін. документів;
- підготовка **проектів законодавчих** та ін. нормативно-правових **актів**;
- здійснення державної **екологічної експертизи** з проведенням **оцінки впливу на навколишнє природне середовище небезпечних об'єктів** та видів діяльності;
- видача відповідних документів на використання **природних ресурсів**, на вивільнення **генетично змінених організмів** у довкілля, діяльність, яка пов'язана із **забрудненням навколишнього природного середовища**, поводженням з **небезпечними речовинами, відходами**;
- витрати, пов'язані із здійсненням **природоохоронних заходів**

Судові процеси зі зміни клімату в Україні

Виконання міжнародних зобов'язань

- Доступ до інформації зі зміни клімату
- Виконання міжнародних зобов'язань зі зміни клімату

Порушення національного законодавства

- Доступ до інформації про міжнародну торгівлю квотами
- Участь громадськості у прийнятті рішень (коментування проектів нормативно-правових актів)

Міжнародна торгівля квотами

- **ПОСТАНОВА КАБІНЕТУ МІНІСТРІВ УКРАЇНИ від 16.09.09 Про затвердження Порядку використання у 2009 році коштів державного бюджету, отриманих від продажу одиниць (частин) установленної кількості викидів парникових газів, передбаченого статтею 17 Кіотського протоколу до Рамкової конвенції ООН про зміну клімату**

ENVIRONMENT
PEOPLE LAW

Mailing address: P.O. Box 316, Lviv, 79000, Ukraine.
Address: D. Ivan Franko St., Apt. 1A., Lviv, 79000, Ukraine.
Tel./fax: +38 (032) 2257682
E-mail: epac@mail.lviv.ua. Web site: <http://epl.org.ua>

Дякуємо за увагу!

maryanab@uoregon.edu